

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal:

Szeged-utca 1. szám.

Telefonszám 162.

Megjelenik
hétféltől kivételével a kora
reggeli órákban.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Helyben, házhoz hordvat

Félévre 18 korona.

Egy óra 8 korona.

Vidéken:

Félévre 18 korona.

Egy óra 8 korona.

Szerkesztésért felelős: Dr. DÓZSA IMRE

Kiadótulajdonos: KOVÁCS SANDOR.

Magyar függetlenség.

Az álmok ideje lejárt, ma a tettek beszélnek. A nemzet, amely nem tud a cselekvések nyelvén, elvesztette jövődjét. A magyar kar ott künn a végeken már megtette, ha nem is végezte el a magáét, most a magyar lélek, a magyar szellem, a magyar akarat órája ütött, hogy itthon öntse formába, alakítsa testté azt, amit a magyar kar négy esztendőn át oly főségesen előkészített.

A vajdó világ minden nemzete követelésektől hangos. Mindegyik függetlenséget követel a szenvedésekért, mikkel e borzasztó esztendők sújtották. A magyarságnál méltányosabb nem lehet senki önállóságra törekvése. Magyar nemzeti függetlenség! A világháború előtt milyen másként hangzott ez a pár szó! Volt akkor bennük valami méla, epedő búsongás a magyar léleknek, a magyar pusztának titkos melanholiája, olyan szent és mélyesleges vágy, ami mindig közelebb áll az elérhetetlenséghez, mint a beteljesüléshez. Ma ezek a szavak tele vannak a harsogó bizonyosság riadó akkordjaival, csak úgy feszül bennük a szó, a tiszta és fölényes megállapodottság, az a történeti érzés (patakokban hullámszik ki belőlük), mely új korszakok lehetetlenségével szokta megtölteni a világot. A magyar függetlenség ma nem vágy, nem óhaj, nem zengő szavak kínese trombitája többé, élő valóság, történelmi érték, mely itt lebeg felettünk az azurosan kék mennybolt alatt, csak fel kell öltöztetni, ruhába kell bujtatni. Nem prémes, kacagányos mentébe, a munkászubboy fog illeni legjobban a természetére.

Nem kell tehát nagy erőfeszítés, nem kell martíromság, emberfeletti áldozat (meghozta azt már a végeken), hogy az ige testté váljék, hogy az államok kódalakai levessek inkognitójukat és belépjenek az örök nemzeti javak Pantheonába.

A munka, amit a nagy cél elérésére a parlamentnek végeznie kell, aránylag csekély, majdnem semmi, mert hiszen jobbadán erkölcsi erők azok, melyek hozzásegítenek a diadalhoz. Egy kis szilárdság, férfias fellépés, nyugodt eltökéltség és az eredménynek magától az önkébe kell hullani. Az idők törvénye ez, csak a lekötött karját kell felszabadítani, hogy szabadon esdekelhessék.

Égő türelmetlenséggel várjuk a közeljövő eseményeit. Elérkezik végre a pillanat, amidőn viharos erővel fog kilobbanni a lelkekből egy

évszázados igazság, hogy ledöntsön minden gátat és megtörjön minden akadályt.

Nemzeti hadsereg és gazdasági függetlenség! Ez a két varázsigé az, melynek győzelmétől milliók sor-

sa és eljövendő századok alakulása függ. Szégyelhetnők magunkat, ha államiságunk e két alapbiztosítékáért még komolyan harcolnunk is kellene.

A németek rettenetes küzdelmei.

Ujabb visszavonulás. — St. Quentin elfoglalták a franciák.

A német vezérkar jelentése.

Berlin, okt. 2.

Nyugati harcér:

Északnyugaton Cambrai 2 oldalán és Champagneban kivédtek az ellenség heves támadásait. Nyugodtabb frontokon St. Quentin és Reimstől északnyugatra és az Argo-neoktól nyugatra kiugró vonalaink egyes részeit visszavontuk. Bedegenben az ellenség befészkelte magát. Ellenlökéssel a falu keleti szegélyét visszafoglaltuk. A Cambrai csata 5-ik napja ismét az ellenség teljes kudarcával végződött. Tovább délre az ellenség Abancourtban előnyomult. Ellentámadással az ellenséget visszavetettük. Abancourt és Ventignin át és kiszabadítottuk Blecourt vitéz védőit az ellenség átkarolásától. Romily az ellenség kezén maradt.

Böhm vezérezredes hadserege:

Le Chattele és Oise közötti arcvonalon az utolsó előtti éjszaka óta St. Quentin felé az Oise mentén. St. Quentin, ahol csak felderítő osztagok állottak, az ellenség megszállotta.

Nyiltan dicsérik a cseh árulókat.

(A „M. F. U.” éjjel érkezett telefon jelentései.)

Botrányos ülés az osztrák képviselőházban.

Az osztrák képviselőház mai ülésén viharos jelenetek játszódtak le, melyek a tettelegességig fajultak. Stanek cseh képviselő, a cseh szövetség elnöke volt az első szónok, aki beszéde elején heves kifakadásokkal illette az osztrák—magyar—német autokráciát és ezeket tette felelőssé a háború kitöréséért. Midőn a leghevesebben támadta a német kormányt, a német képviselőket ez heves közbeszólásokra ragadta.

Teufel német képviselő kiabálni kezdett „Gazemberek, hitvány árulók!” Erre Lisy cseh képviselő Teufel felé rohant s öklét rázta felé s a nagy zajban súlyos sérteket zúdított felé. A nagy kavardásban elkeseredett szóváltások hangzottak el, Sokah és Lisy cseh képviselők felkapták Paul közlélmzési miniszter táskáját és Teufel felé dobták, a többi cseh képviselők pedig a miniszterek padjain levő könyveket és iratokat dobálták s több minisztert megdobáltak. A miniszterek ijedten felugráltak s elhagyták a termet. Teufel képviselő torkaszakadtából ordítja: cseh-tót bitangok. Teufelt csak nagy nehezen tudták kituszkolni a teremből, mire a csend helyre állott s Stanek folytatta beszédét

s élesen kikelt Magyarország és a magyar oligarchák ellen.

Részletesen foglalkozott a nemrégén szentesített választójogi törvénnyel, miközben a koronát is belevonta beszédébe, az elnök itt félbeszakította. Erre ismét nagy lármá és botrány kerekedett, melynek elmúltával a csehtót brigádot kezdte magasztalni. „Nekik köszönhető, hogy a németek nem jutottak el Calaisba és Párisba.”

Ezt aztán már senki sem hallgatta el, óriási erővel tört ki a zaj s Stanektől megvonták a szót.

Wekerle a királynál.

Wekerle Sándor dr. miniszterelnök ma Bécsbe érkezett s még délelőtt részt vett a közös miniszteri tanácskozáson, mely Burián közös külügyminiszter elnöke alatt ment végbe. A közös minisztertanács délután 1 óráig tartott s nagy horderejű külpolitikai kérdésekről tanácskoztak. A tanácskozás után Wekerle a királynál kihallgatáson jelentkezett s tájékoztatta őfelségét Magyarország hangulatáról s a politikai koncentrációról. A bécsi lapok általában örömmel üdvözlözik a koncentrációt, csak egyértelműleg sajnálkoznak, hogy Károlyi Mihály gróf nem vesz részt a koncentrációban, aki ma Magyarországon nagy népszerűségnek örvend.

Az új német kancellár.

Az új kancellár Miksa badeni herceg lesz, aki hajlandó a kancellárságot elvállalni. Több mint bizonyos, hogy a szocialisták, a császár kívánságára belépnek a kabinetbe.

A magyar pártvezérek szombaton kihallgatáson jelennek meg a királynál.

Károlyi Mihály gróf már megkapta a meghívót.

Andrássy Gyula gróf ma reggel érkezett Budapestre s a délelőtti folyamán tanácskozott Wekerle Sándor dr. miniszterelnökkel. Apponyi Albert gróf holnap érkezik Budapestre. Valószínű, hogy a pártvezérek még e hét folyamán a király elé fognak járulni, hogy a politikai helyzetről véleményüket közöljék őfelségével. Károlyi Mihály gróf már meg is kapta a királyi audienciára szóló meghívót és szem-

baton járul őfelsége elé. Valószínű, hogy ugyanakkor fog a király elé járulni a többi pártvezér is.

Az alkotmánypártban és munkapártban tegnap este élénk élet mutatkozott és az a vélemény alakult ki, hogy a mai komoly órákban mindent el kell követni, hogy elkerülhető legyen a pártharc. Különösen a munkapártban beszéltek a föltétlenül szükséges koncentrációról. Tisza István gróf is nyilatkozott párthívei előtt és kijelentette, hogy csak a politikai erők koncentrációja erősítheti meg egy a katonai harc vonalat, mint a belső frontot.

A 48-as alkotmánypárt végrehajtott bizottsága ma este értekezletet tart, amely után Wekerle Bécsbe utazik, hogy holnap kihallgatáson jelenjen meg a királynál.

Az ausztriai német szocialisták békeindítványa.

A német szociáldemokraták békeindítványt terjesztettek elő, amely a lényegben megegyezik a Wilson-féle javaslattal.

Ebben többek között követelik Belgium, Szerbia és Montenegró helyreállítását s kártalanítását egy nemzetközi alaptól, amelyhez minden hadviselő államnak hozzá kell járulni.

A keleti kérdés a népek önrendelkezési joga alapján szabályoztassék.

Ami a lengyel kérdést illeti, magukra a lengyelekre kell bízni, hogy egy Varsóban összehívandó nemzetgyűlésen érvényesítsék önrendelkezési jogukat.

A bresztlitovszki és bukaresti békeszerződéseket az államok egy közös kongresszusán felül kell vizsgálni.

Ausztria Magyarország kijelenti készségét, hogy hajlandó Olaszországgal az összes vitás területi kérdéseket az önrendelkezési jog alapján tárgyalás alá venni.

Az osztrák kormány kész a nemzetiségek viszonyát a birodalomhoz a szabadság és teljes önkormányzat alapján szabályozni.

Ujabb békeajánlatot teszünk az ententenak.

Vilmos császár Bécsben volt. — Elfogadjuk Wilson tizennégy pontját

Bécsből jelentik: Burián gróf külügyminiszter újabb békelépése e héten a németekkel egyetértésben megtörténik. E békelépés Wilson 14 pontja alapján történik. Ezt annál könnyebben tehetik meg, mert a monarchia vezetőinek álláspontja szerint eddig is Wilson elvei alapján folyták a tárgyalások Ausztria-Magyarországon a horvát és délszláv kérdés tekintetében. Ennek a politikának legfőbb támogatója maga Károly király. Vilmos császár va-

sárnap Bécsben volt és személyesen tárgyalt Károly királlyal. A két uralkodó tanácskozásának eredménye az, hogy a legközelebbi napok teendőinek tekintetében teljes megegyezés jött létre Ausztria-Magyarország és Németország között.

Bécsből jelentik: Berni távirat szerint a központi hatalmak politikusai azt tervezik, hogy megismétlik Burián gróf békeajánlatát és az entente politikusainak most azt a javaslatot küldik, hogy a hadviselő hatalmak politikusai kezdjenek békétárgyalásokat.

Ferdinánd becsapta szövetségeseit.

Tudtával történt a békeajánlat. Radoszlavov nem jut szóhoz.

Bécsből jelentik: Azzal kapcsolatban, hogy Radev volt bolgár követ szintén a Szalonikibe küldött delegátusok között van, híre jár, hogy ő Ferdinánd bolgár király képviselőjeként vesz részt a tanácskozásokon. Radevről szétében-hosszúban azt híresztelték, hogy ő volt az a diplomata, aki Svájcban titkos tárgyalásokat folytatott a béke ügyében. Ezzel szemben bécsi illetékes diplomáciai helyről jelentik, hogy Radevről nem lehet szó hanem Grekovról, a jelenlegi berni bolgár követről mondják, hogy az ententeval már korábban is bizalmas eszmecsere folytató a béke kérdéséről. Ezeket a híreket azonban nem erősítik meg.

Bécsből jelentik: Mértékadó helyen egyre élesebb kritikával kísérik Ferdinánd bolgár király szereplését. Azt hiszik most már, hogy itt az ideje a közvéleményt is felvilágosítani arra, hogy a bolgár király a szövetségi hűséget megszegte. Ebben az irányban elég tisztán látják a helyzetet és bizonyos, hogy a bolgár király egy percig sem volt Malinovval ellenkező véleményen és az államcsínyben jelentékegy szerepe volt. Lnkov, Radov és társai, akik Szalonikiben az entente feltételeit elfogadták, Ferdinánd bizalmas emberei voltak.

Bécsből jelentik: Vezető politikai körökben tegnap még reménykedtek abban, hogy a szobranje ülésén Radoszlavov és párthívei az entente által szabott feltételek hatása alatt tiltakozni fognak a békétárgyalásoknak még a gondolata ellen is és megtudják akadályozni, hogy Malinovék fegyverszünetre vonatkozó kérésének további következményei is legyenek. Akkor azonban már a szélrózsa minden irányában vitte a hirt a táviró, hogy a Szalonikiba küldött békemegbízottak az entente feltételei mellett megkötik a fegyverszünetre vonatkozó megállapodásokat és így Malinov befejezett tények elé állította a nemzetgyűlést, mely anélkül, hogy foglalt volna a háború és béke kérdésében elnapolta üléseit. Bécsi

diplomáciai helyen tartanak attól, hogy az elnapolás csak taktikai okokból történt időnyerés céljából Malinovék számára és azt is emlegetik, hogy a bolgár nemzetgyűlés pénteki, újból való megnyitása alkalmából, befejezett tények elé állítva látja magát, ha Malinovéknak csak némiképpen is sikerül Bulgária érdekeit összeegyeztetni az entente feltételeivel.

A bolgár király trónbeszéde a békeajánlatról.

Csak a nép és haza érdeke lehetett Ferdinánd király és Malinov előtt a béke felajánlásakor.

Szófia. A szobranje mai rendkívüli ülését Malinov miniszterelnök a király nevében a szokásos trónbeszéddel nyitotta meg. A trónbeszédben többek között a következőket mondotta:

— Szövetségeseinkkel szemben a legnagyobb lojalitással elölve nekünk és kormányunknak nem lehetett más a szemünk előtt, minthogy kötelességünket a hazával szemben teljesítsük és hazánkban, valamint bátor csapatainknak megadjuk annak a lehetőségét, hogy tisztességes békét érhessenek el, amely béke megfeleljen azoknak a fájdalmas áldozatoknak, amelyeket a nép egysége megteremtése érdekében magára vett. Ebben a szellemen megtettük mindazt, ami lehetséges volt. Végül kormányunk helyzetünk hideg mérleglése után elhatározta, hogy számos ellenségeinknek javaslatot tesz, hogy tárgyalásokat kezdjünk fegyverszünet és esetleg a béke megkötése érdekében. A kormány szem előtt tartva a helyzetet s a fölmerült s még fölmerülő kérdéseket s a nemzetgyűlést a rendkívüli ülészsakra egybehívta.

Ezután Malinov megnyitotta az ülést, majd a szokásos istentisztelet után javasolta, hogy a szobranje péntekig napolja el magát, hogy akkor a nemzet képviselőit az általános helyzetről, a fegyverszünet megkötéséről és a békét bevezető tárgyalásokról informálhassa. Az ülés elfogadta a javaslatot s ezzel Malinov berekesztette a szobranjet.

NAPI HIREK

— Kik lépnek elő november 1-én? A katonatiszti kinevezések legközelebbi terminusa november 1-je. Ez alkalommal őfelsége egy a közös hadseregben, mint a honvédségben, valamint a népfőlkélnél az alábbi séma szerint fogja az előléptetéseket eszközölni: századosok (illetőleg kapitányok) lesznek, akik legalább 1915. év április 30. óta főhadnagyok, főhadnagyokká lépnek elő azok, akiknek hadnagyi rangja legalább 1916. november 1-jei keletű; végül hadnagyokká nevezi

ki a király mindazon zászlósokat, akik e rangot legalább 1918. évi április elseje óta viselik.

— A felmentések tömeges visszavonása. Bécsből jelentik: Friedman és társai képviselők tegnap az osztrák landwehrminiszterhez interpellációt intéztek, amelyben szövátesszik azokat a híreket, hogy állítólag a felmentések nagyobbarányu visszavonására készülnek. Nevezetesen magában Ausztriában 75.000 fölmentést készülnének visszavonni. Az interpellálók rámutatnak a mögöttes ország munkaerőben való hiányára és arra, hogy a fölmentések korlátozása a mögöttes ország munkáját valósággal megbénításra itélné. Rámutatnak azokra a panaszokra amelyek szerint nagyszámu népfőlkélnőt, akiket katonai szolgálatra vonultattak be, itt nem tudtak foglalkoztatni, holott bent az országban szükség lett volna rájuk. A hadvezetőség, mondják a interpellálók, úgy látszik, elzárkózik annak elismerésétől, mily nagy mértékben függ a háború folytatásának lehetősége a belső országbeli üzemek munkájától. Kérdezik a minisztert, vajon tervezi-e a felmentések nagyarányu visszavonását, illetve hajlandó-e intézkedni, hogy az erre vonatkozó rendelkezést nyomban hatálytalanná tegyék?

— Ismét életbelépett a gabonaprémium. A kormány a gabonaszolgáltatás meggyorsítása érdekében a gabonaprémiumot ismét életbe léptette. A hivatalos lapban megjelent rendelet szerint a búzára július 23-án megállapított 15 koronás, s a rozsrá, kétszeresre, árpára, zabra és kölesre megállapított métermázsánként 10 koronás ártöbbletre mindazoknak igényük van, a kik az idejéig a termésből származó buza, rozs, kétszeres, árpa, zab és kölesföldlegüket legkésőbb 1919. április elsejéig a H. T. bizományosának megvételre följánlják és beszállítják, vagy szállításra bejelentik.

— Ujabb marharekvirálás. A legutóbb tartott marharekviráláskor 31 drb. lefoglalt szarvasmarhát a tulajdonosok nem vezették elő és emiatt e hó 9-én újabb szarvasmarha rekvirálás lesz, amelyre a már lefoglalt 31 drb. szarvasmarhát rendőri karhatalommal fogják előhajtani a tulajdonosok költségére. Természetesen a 31 drb. be nem hajtott szarvasmarhán kívül újabb lefoglalások is lesznek.

— Hír a postáról. Kézbesíthetlen csomagok 1918. június 3-án feladott, 366. ragszám, Sternbager Dávid Nagyszőlős, feladója jelentkezzen a makói postahivatalban. — 1918. július 10-én feladott, 93. ragszám, Igaz Ferenc k. u. k. Rev. Spítal Barakk XI. Tirol, feladója jelentkezzen a csomag átvétele végett a makói postahivatalban.

— Anyakönyvi hírek: Elhaltak: Kiss Sándorné Borka Viktória 37 éves, Özv. H. Kiss Istvánné Szirbik Katalin 76 éves, Kurucz Sándor 3 éves, Özv. Kisjakab Mihályné Ratkai Katalin 74 éves korában.

Két milliónál több magyar van Amerikában.

A Központi Statisztikai Hivatal vaskos munkát adott ki, amely a kivándorlás és visszavándorlás multjára és a külföldön élő magyarságszámára és viszonyaira vonatkozó összes adatokat rendszeresen feldolgozta. Ez a könyv Magyarország kivándorlását 1899-től kezdve 1914-ig teljes kifejtésében mutatja be. A legfőbb statisztikai eredmények a következők:

Kivándorolt Magyarországból 1899-től 1913-ig összesen 1 millió 195.235 ember. A kivándorlók közül magyar anyanyelvű volt 396.100 (33.1 százalék), nem magyar 799.136. Nemek szerint 789.826 férfi és 405.410 nő vándorolt ki. Foglalkozás szerint a kivándoroltak 52-56 százaléka mezőgazdasági cseléd és napszámos, 13-14 százaléka önálló őstermelő, 6 százaléka házi cseléd. A kivándorlás tehát közel háromnegyedrészben az őstermelést sújtotta. Kor szerint a kivándorlók legnagyobb százaléka a 20-29 évesekre esett, azután a 30-39 évesekre. A 20 éven alóli kivándoroltak száma jelentékenyebb volt, mint a 40 éven felülieké. Legtöbben vándoroltak ki Sáros-, Ung-, Abaujtolna-, Szepes-, Nagyküküllő- és Zemplénvármegyék-ből. Legkevesebb kivándorló esett Csongrádvármegyére. Amerikába kivándorolt 1.036.110, évi átlag 68.674. Németországba 36.812, évi átlag 2454. Oláhországban pedig 101.824, évi átlag 6588, más országokba 26.486. Magyar anyanyelvű kivándorolt évenként átlag 26.407. 1871-től 1913-ig kivándorolt Amerikába a magyar birodalomból mindössze 2.038.333 lélek.

Természetesen ez a szám csak hozzávetőleges, mindenestre a valóságban alul marad, mert a kivándoroltak nagyobb része utlevél nélkül távozott és minden ellenőrzés alól kibújt. A Amerikába élő magyarok számát 1910-ben mintegy 1.300.000 főre becsülték. Visszavándorolt Magyarországra ugyancsak 1899-től 1913-ig 290 ezer 145 lélek, a kivándoroltak 24 százaléka. A visszavándorlók 32 százaléka magyar, 80 százaléka férfi volt. Legtöbben vándoroltak vissza az ipari és kereskedelmi munkások közül 50-54 százalék. Csúpan Amerikából 265.338 lélek vándorolt vissza.

Elementeka színészek

Üres a ház — nincs kacagás.

Ma reggel elvonult Makóról a vidám színész csapat, Nádassy József színtársulata, mely közel három hónapig a legnemesebb szórakozásokban részesítette Makó város közönségét.

Az idei színi évad minden tekintetben fényesen sikerültnek mondható. Ugy az előadott darabok minősége, mint azok előadása tekintetében.

Minden ujdonságot láttunk a makói színpadon, az idény legszenzációsabb ujdonságait. A „Hotel Imperial“, a „Román“, a „Princ“, Stambul rózsája“, a „Médi“, Koristalány“ stb, mind mind a legnívósabb, a legtökéletesebb rendezésben és előadásban került színre.

Maga a társulat igen szerencsésen volt összeválogatva, ami igazán nem kis feladat a mai nehéz viszonyok között, amikor a férfiak a harctéren vannak s a hölgyeket pedig lefoglalják a számos kabarék. Hogy ilyen körülmények között a makói színtársulat mégis annyi jeles erővel rendelkezett, igazán bámulatos s dicséret Nádassy József igazgatói kvalitásait, aki nem sajnál semmit, csak hogy olyan művészgárdája legyen, amelyről elmondható, hogy a legjobb vidéki színtársulatok egyike.

Külön ki kell emelnünk Nádassy József rendezői kvalitásait. Aki őt csak egyszer látta a színpadon „dolgozni“, az tudja, hogy a színgazgatói mesterség nagy művészet, vagy fordítva, a színigazgatói művészet nehéz mesterség. Mennyi gondtal rendezte például a „Román“-ot, de olyan is volt az előadás, hogy fővárosi színpadon is megállta volna a helyét. Hogy ügyel minden aprólékos dologra. A legutolsó koristájának megigazítja a frakkját, minden butor darabra ügyel, hogy hol s hogyan álljon. Mindenütt ott volt. Így aztán nem is csodáljuk, ha az előadások mind elsőrendűek voltak.

A színtársulat innen Ujvidékre ment, ahol körülbelül decemberig játszik. Decemberben Szabadkára megy a társulat, ott tavaszig játszik. Tavasszal, mint értesülünk ismét Makóra jönnek a színészek s játszanak júniusig. Itt kap a társulat egy havi szünetet s itt kezdi meg újból az őszi szezont. Amilyen meleg érdeklődéssel viseltetett a társulat iránt Makó közönsége, ép oly szeretettel várja vissza Thalia vidám papjait.

Eladó

egy gyönyörű

új hálószoba,

uriszoba garnitúra, konyha berendezés és különféle tárgyak. **Megtekinthetők október 3. és 4-ikén Lonovics László-utca 11. sz. alatt.** 870

Szántást

hagyma alá

is géppel jutányosan vállal

Szoboszlai István

Árpád-utca 3. sz. 876

REGÉNY

A patakmalom tündére.

Minden jog fenntartva.

Irta: Tölgyessy Mihály

Ilonka erre lángoló szemekkel kiáltott közbe:

— Engem ne szánjon senki.

— Miért ne? bigyeszté ajkát Dinnyés. Kegyed igazán szánalomra méltó teremtés! Törvényes házasságra lépett s mégis le kell mondanania, mert a világ nem engedi, hogy azé legyen, akit szeret...

— Elég, intett kezével Ilonka.

— Csak lassan, kedvesem! Meg kell halgatnia, amit mondani akarok, mert itt mi parancsolunk! Kegyednek itt semmi szava sincs, épp azért még egyszer tanácsolom, állítsa ki a kívánt nyilatkozatot, nem a mi számunkra, hanem Elemér számára, aki végre belátta, hogy a kegyed családjá csak szegényt hoz reá.

— Dinnyés! kiáltá Ilonka csaknem kikelve magából, hogy merészel ön engem így sértegetni.

— Haha! kacagott fel Dinnyés arcátlanul; még sértegetésről akar panaszkodni? Köszönje meg, hogy még ily szépen beszélék magával. Mert beszélhetnék ám én más-kép is.

Ilonka határtalan felidulásában az ajtóra mutatott:

— Távozzék! tüstén hagyjont el engem.

— No, no! emelte fel ujját Dinnyés. Csak aztán meg ne bánja, hogy én velem így bánik.

— Távozzék! ismétlé Ilonka. Ön egy hitvány, alávaló hazug! Ön nyomorult rabszolga, aki ellenségeim szolgálatába szegődött, hogy engem tönkre tegyen. De én átlátok a szítán. Az én Elemérem mit sem tud mindarról, amire önök engem rá akarnak venni. Oh, önök rosszabbak a pokolbeli sátánnál!

A pamlagra hanyatlott s arcát eltakarva, zokogni kezdett.

— Kisasszony — asszonyom! szölt Dinnyés, kegyed félreért engem...

— Távozzék! mutatott az ajtó felé Ilonka.

— Várjon csak még egy percig! Szemrehányást tennék magamnak, ha el nem mondanám, hogy további ellenállása esetében mily sors vár kegyedre.

— Miattam önök tervezhetnek, amit akarnak! Velem lesz az isten!

— Bah! legyintett kezével kicsinylőleg Dinnyés. Az istennek egyéb gondjai vannak. Ó rá ne is számítson. Gondolja meg, hogy Etelka kisasszony szörnyen meg fogja torolni kegyednek ama vakmerőséget, hogy közibéjük tolakodott.

(Folyt. köv.)

A Makói Uránia Mozgófényképszínház

előzetes jelentése.

A nagyérdemű mozilátogatók b. tudomására hozzuk, hogy az Uránia Mozgófényképszínházat

október hó 5-én

megnyitjuk. Amikor továbbra is nagybecsű látogatókat kérjük, nem mulaszthatjuk el megjegyezni, hogy az idei szezonban is a magyar és külföldi filmművészet szenzációsan nagyszabású darabjait kötöttük le, hogy a b. közönség legmesszebbmenő igényeit is kielégíthessük.

Előadások tartatnak naponta délután fél 6 és este pontosan 8 órai kezdettel.

Számozott jegyek mindenkor előre válthatók az egész heti előadásra délelőtt 10-12 ig és délután négy órától az Uránia Mozgófényképszínház pénztáránál (Tokár-ház.)

Helyárak:

Páholyülés 2 kor. 50 fillér.

I. hely 2 korona.

II. hely 1 kor. 60 fillér.

III. hely 1 korona.

Tisztelettel

a Makói Uránia Mozgófényképszínház igazgatósága

EGY ÉJJELI ŐR

felvétetik

Iritz Sámuel özv. cégnél.

Hagymát

minden mennyiségben vásárol

Iritz Gyula cég.

Eladók Iritz Miksánál jelentkezzenek.

5, esetleg 10 katesztrális hold föld

KUKORICA ALÁ

bérbe esetleg megvételre kerestetik. Cim a kiadóhivatalban.

KIADÓ FÖLDEK.

Hagyma, vetemény és gabona-termelésre kiadók

IRITZ MIKSÁNÁL.

Egy

fürdőlád

és egy

petróleum lámpa

eladó

Páva-utca 29.

Hirdessen

Csanádvármegye legelterjedtebb napilapjában, a

Makói Független Újság

hirdetési rovatában. A Makói Független Újság már a reggeli órákban Csanádmegye összes községeiben olvasható. Táviratai és telefonjelentései a háborús hírekről a legfrissebbek. — Megjelenik naponta négy-ötezer példányban. Dacára a háboru okozta drágaságnak,

hirdetéseket

olcsó árban vesz fel a Makói Független Újság

kiadóhivatala, Szegedi-utca 1. sz.

Földbérbeadók figyelmébe!

A Makói Független Újságot Makó város és Csanádmegye hagymakertészeinek tulnyomó része olvassa s így már egyszer megjelenő hirdetés után is meg van a kívánt eredmény.

A verebesi és bánomi szőlőben szőlő-, gyümölcs- és pusztaföldek eladó.

Értekezni lehet
Iritz Miksával.

Tinták!

Mindenféle színben kis és nagyobb üvegekben. Legfinomabb

ruhajelző-tinta, arab mézgaoldat ecsettel, szintetikon nagy tubusban, bélyegzőpárnák és festékek olcsó árban beszerezhetők

KOVÁCS SÁNDOR
papirkereskedésében, Szegedi-u. 1.

Művész- lapok

érkeztek magyar felvételekben is nagy választékban

Kovács Sándor
papirkereskedésében.

Szegedi-utca 1.

Tekintse meg a kirakatot!

Hordókat

— minden nagyságban vesz —
Iritz Sámue özv. cég.

Szülők figyelmébe!

Minden szülőnek érdeke, hogy gyermekét oly helyre adja tanonc-nak, hol kellő szakképzettségben részesül.

Könyvnyomdai üzememben
betűszedő-
tanoncok

felvétetnek és saját felügyeletem alatt nyernek kiképzést a nyomdai ipar minden ágazatában.

Tanoncainak a legmagasabb hetifizetést adok.

Jelentkezhetni

Kovács Sándor
könyvnyomdájában, Szegedi-utca 1.

KEF ESEK

egy szobát és egy kisebb istállót bérbe. Cim a kiadóba.

CERUZANEKVEZŐK
iskolai tanulók számára kapható

KOVÁCS SÁNDOR
papirkereskedésében Szegedi utca 1.

Legfinomabb levélpapírok!

Vászonutánzata, hártya és erős csont-levélpapírok, bélelt borítékkal, nagy választékban. —

Kivánatra névnyomással. Már 10 darabnál is!

Ceruzák!

Valódi Kohinor tinta- és fekete-ceruzák, Hardtmuth és Faber 2-s és 3-s számaik. Színes-ceruzák fában!

Tinták!

Legfinomabb fekete és színes tinták, mindenféle színben. Első minőségű ruhajelző tinta!

Tollak, tollszárok! Cigaretta hüvely és papír!

Képes-lapokból nagy választék.

Mindenféle papíráruk beszerezhetők

Kovács Sándor papirkereskedésében,
Szegedi-utca 1. szám.